Čtvrtek 19. ledna 2023

P9_TA(2023)0013

Útoky na brazilské demokratické instituce

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 19. ledna 2023 o útocích na brazilské demokratické instituce (2023/2505(RSP))

(2023/C 214/08)

Evropský parlament,

— s ohledem na čl. 144 odst. 5 a čl. 132 odst. 4 jednacího řádu,

A. vzhledem k tomu, že dne 8. ledna 2023 vpadly v hlavním městě Brasília tisíce stoupenců extrémní pravice a přívrženců bývalého brazilského prezidenta Jaira Bolsonara do budovy Národního kongresu, Nejvyššího soudu a paláce Alvorada, kde se dopouštěly vandalismu a vyzývaly k vojenskému převratu a svržení prezidenta Lula da Silvy; vzhledem k tomu, že bývalý ministr spravedlnosti Bolsonarovy vlády, Anderson Torres, byl zatčen a guvernér federálního distriktu (který zahrnuje i hlavní město Brasília) Ibaneis Rocha byl postaven mimo úřad;

B. vzhledem k tomu, že násilné útoky pravicových extremistů na demokratické instituce jsou celosvětovým jevem; vzhledem k tomu, že události v hlavním městě Brasília představují nehorázný útok na brazilské demokratické instituce a vykazují jasnou podobnost s útokem na americký Kapitol v roce 2021; vzhledem k tomu, že bývalý prezident USA Donald Trump a bývalý prezident Bolsonaro hráli při těchto událostech zásadní úlohu;

C. vzhledem k tomu, že platformy sociálních médií stále selhávají, pokud jde o zmírňování nebo omezování šíření protidemokratických kampaní, nadnárodního fašismu a extremismu, k čemuž dochází prostřednictvím algoritmů podporujících nenávistný obsah a dezinformace, a nejsou ochotny nezákonný obsah odstraňovat, a vzhledem k tomu, že hrály v těchto událostech zásadní úlohu, když agresivní rétoriku a násilí ještě umocňovaly a zprostředkovaly mobilizaci a šíření dezinformací;

1. co nejdůrazněji odsuzuje trestné činy spáchané přívrženci bývalého prezidenta Bolsonara a podporuje probíhající úsilí o zajištění rychlého, nestranného, řádného a účinného vyšetřování s cílem identifikovat, stíhat a pohnat k odpovědnosti všechny zapojené osoby, včetně iniciátorů, organizátorů a poskytovatelů finanční podpory, jakož i státní instituce, které proti těmto útokům nepodnikly žádné kroky;

2. vyjadřuje solidaritu s demokraticky zvoleným prezidentem Lulou da Silvou, jeho vládou a brazilskými institucemi;

3. odsuzuje pokusy bývalého prezidenta Bolsonara a některých jeho politických přívrženců diskreditovat volební systém a volební orgány, přestože o volebních podvodech neexistují žádné důkazy, a naléhavě je vyzývá, aby demokratický výsledek voleb akceptovali;

4. je si vědom souvislosti mezi rostoucí vlnou nadnárodního fašismu, rasismu a extremismu a mj. událostmi v hlavním městě Brasília, útoky na americký Kapitol v lednu 2021 a plánovaným útokem na německý Spolkový sněm, jehož aktéři byli zadrženi v prosinci roku 2022;

5. zdůrazňuje, že dne 13. ledna 2023 schválil Nejvyšší soud žádost federálních státních zástupců o zahájení vyšetřování bývalého prezidenta Bolsonara, neboť „je možné, že k trestným a teroristickým činům velmi významným způsobem přispěl“; vyjadřuje znepokojení nad jednáním a pochybeními veřejných činitelů, zejména guvernéra a vojenské policie federálního distriktu;

6. zdůrazňuje význam legislativních rámců, jako je akt o digitálních službách, jímž jsou regulovány platformy sociálních médií a technologické společnosti, s cílem účinně bojovat proti šíření nenávistných projevů a dezinformací na internetu a předcházet jim, a vyhnout se tak další radikalizaci;

7. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto usnesení místopředsedovi Komise, vysokému představiteli Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, Radě, Komisi, vládám a parlamentům členských států, Radě Evropy a prezidentovi, vládě a parlamentu Brazílie.